

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«САНАГИНСКАЯ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА»

Приложение к основной образовательной программе
Начального общего образования

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Бурятская литература
учебный предмет

3

класс

Хадаева Б.А.
учитель

I, 21

категория, стаж

2015 - 2016 учебный год

1.Тайлбари бэшэг

Тус турэлхи хэлэнэй программа шэнэ базисна хуралсалай тусэбтэй ба гурэнэй стандартын эрилтэнуудтэй, Россиин эрдэм болбосоролой шэнэдхэлгын шухала шэглэлтэнуудтэй, 2010 оной октябрийн 29-нэй Санагын дунда хургуулийн 126-хи захиралтатай нягта холбоотой.

Жэл соо 70 хэшээл (2хэшээл недели соо 35 хуралсалай недели)

Номой авторнууд:

1.Турэлхи хэлэн. С.Ц.Содномов. Улан – Удэ. Бэлиг. 2012 он.

2. Турэлхи хэлэн. Ажалай дэбтэр .С.Ц.Содномов. Улан – Удэ. Бэлиг. 2012 он

Мүнөө үедэ, хургуулинуудай шэнэ шэглэлтэйгээр хүдэлжэ, хуралсатай удха хубилгажа байһан үедэ, гол анхарал аруюн сэдхэлтэй, зохёохы бэлигтэй хүниие хүмүүжүүлхэ орёо асуудал табигдана. Нигүүлэсхы сэдхэл, аруюн бодол, зохёохы арга шадал хүмүүжэлгын гол зэбсэгын уран үгэ болоно. Үхибүүд бага наһанһаа түрэлхи хэлэнэйнгээ баялигтай, илангаяа уран үгын удха шанартай танилсажа, бэеэ даагааад уран зохёолнуудые саг үргэлжэ уншаха дадалтай болоно.

2.Календарно –тематическэ түсэб

№	Темэ	Саг	Һара, үдэр
I	Мэндэ амар, хургуули!	2	
1	Туруушын хонхожэнгиржэ...	1	
2	Эрдэм бэлиг – эрхим баян.	1	
II	Турэлхи нангин хэлэмнэй, тушэһэн нангин нютагнай	9	
1	Хэлэмнэй. Турэл буряад хэлэмни. Актриса болохоб.	1	
2	Эхэ нютаг .Эхэ ором! Манай Эхэ орон	1	
3	Аглаг һайхан Буряад оромнай. Улаан - Удэ	1	
4	Улаан –Удэ.Байгалаа гамная! Байгал далай тухай домог.	1	
5	Байгал далаймнай хэтэдээмунхэ байг! Агамни.	1	
6	Хоридой мэргэн ба Хун шубуун тухай домог.	1	
7	Ага нютаг		
8	Үбэсэ –үльгэрэй һайхан орон. Эхирэд ба Булган гарбалтайшуул тухай	1	
9	Усть - Орда	1	
III	Арадай аман зохёолнууд алтанһаа үнэтэй булашамнай.	6	
	Буряад арадай онтохонууд	3	
1	Шоно, бар, хоёр хүлтэй хүймэлдөөн. Тэнэг шоно.	1	
2	Хуурша хүбүүн. Одхон хүбүүн.	1	
3	Ерэнтэй сэсэн Далантай тэнэг хоёр. Таряашан Тархаас. Хүлһэншэ хүн	1	
4	Таабаринууд	1	
5	Онһон үгэнүүд	2	
IV	Уран шүлэгэй долгин дээрэ	3	
1	Зундаа	1	
	Алтан намар. Намар.		

2	Намар. Шара набшын халуун.	1	
3	Шара набшын халуун. Намар.	1	
V	Хун болохо багаһаа	4	
1	Табан патронной тангариг нюуса.	1	
	Гахай ба Шаазгай		
2	Алтанхан хурьган.	1	
	Шулуутай Будамшуу		
3	Дэбтэрэй гомдол. Соохорхон инзаган	1	
4	Эхын захяа. Алтан хараасгай	1	
VI	Уран шүлэгэй долгин дээрэ.	3	
1	Амар сайн! Эдир хонишон. Захяа.	1	
2	Эдир залу уетэндэ	1	
3	Ганса Галсан. Үгэдөө хүрэхэ. Хүн	1	
VII	Үльгэрнүүд	4	
1	Шонье мэхэлхэн Шандаган. Аймхай	1	
2	Хун хара баабгай хоер. Шаазгай Баабгай хоер	1	
3	Будамшуу	1	
	Үншэн хубуун		
4	Бургэд Хирээ хоерой боосоон	1	
	Хирээ Шаазгай хоер		
VIII	Уран шүлэгэй долгин дээрэ	4	
1	Үбэлэй үдэр. Би мэдэнэб.	1	
2	Далитай үхибүүд	1	
	Үглөөгүүр		
3	Санашан.	1	
	Хадхууртайхан хасуури		
4	Ёлкын дуун. Ёлкын наадан	1	
IX	Буряад арадай һайндэр - Сагаалган	11	
1	Сагаан һарын шэнээр	1	
2	Сагаалган тухай	1	
3	Арбан хоёр жэлнууд	1	
4	Угтамжын дуун	1	
5	Сагаалган	1	
6	Хун ахатай, дэгэл захатай	1	
7	Уг гарбалта ууган буряад араднай	1	
8	Морин эрдэни	1	
9	Шагжын хула	1	
10	Табан хушуу мал	1	
11	Минии табан нухэд	1	
X	Уран шүлэгэй долгин дээрэ	6	
1	Һэеы гэр – элинсэг хулинсагаймнай гуламта	1	
2	Бага наһанайм дурсалга	1	
3	Һэеы гэр	1	
4	Аяга сай	1	
5	Үүр сайтар галаа унтарангуй	1	
6	Харгы дээрэ	1	
XI	Буряад уран зохёолой эхитабигшад	6	
1	Х.Н.Намсараев. Үри нэхэбэри	1	

2	Б.Д.Абидуев. Үүлэн	1	
3	Ц-Д.Д.Дондокова. Хаан Хуша	1	
4	Ш.Н.Нимбуев. Эбтэй хаа, хусэтэй	1	
5	Ц-Д.Ж-Б.Дамдинжапов. Шандаган бургэд хоёр	1	
6	Б.Б.Базарон. Эхэ оромнай найхан даа!	1	
XII	Үхибүүдэй дуратай уран зохёолшод	6	
1	Ц-Б.Б.Бадмаев. Дондогой зуудэн	1	
2	М.М.Осодоев. Хараасгайн добтолго	1	
3	Ч.Ц.Цыдендамбаев. Ургыхан	1	
4	Ц.Б.Цырендамбаев. Аршаанда болоһон ушар	1	
5	Д.А.Ульзытуев. Гуурһанай гурбан нюуса	1	
6	Ц-Ж.А.Жимбиев. Эхэ нютаг	1	
XIII	Уран шулэгэй долгин дээрэ	3	
1	Айлшан хабар	1	
	Хабарай саг		
2	Би мэдэнэб	1	
	Энэ үдэр		
3	Эхын сэдхэл	1	
	Эжын энхэрэлье		
XIV	Литературна онтохонууд	3	
1	Шаалай Шаанай хоёр	1	
2	Гахай мэргэн	1	
3	Жэргэмэл	1	
XV	Уран шулэгэй долгин дээрэ	5	
1	Амар сайн	1	
	Байгаалияа гамная!		
2	Аадар	1	
	Июнь		
3	Тайгын туужа домог	1	
	Бороохон		
4	Хуһан	1	
	Шубууд		
5	Сэсэг	1	
	Үглөөгүүр		
	Лагерьта		

Эхин хургуулийн урда заншалта ёһоороо бага наһатай хурагшадые уншуулжа хургаха гэдэн зорилго табигдана. Мүнөө, шэнэ хараа бодолнуудай дэлгэржэ байһан үедэ уншалгада хургалгын ябасые хоёр шэглэлтэйгээр хараха шухала:

1. Уншалгадаа хургалга гурбан хэмжээгээр ябуулагдаха – уншалгын дадал бүрилдүүлгэ болон нарижуулга; уншалгада хургалга болон уран зохёолой текст хадуун абалга; бээ даагаад уншаха шадабари бүрилдүүлгэ;
2. хурагшадта литературна мэдэсэ үгэжэ, бага наһатай хурагшадтай литературна хуралсал болон литературна хүгжэлтэ хангаха.

Гурбадахи класста уншагдаха уран зохёолнууд хурагшадта мэдэсэ үгэхэһөө гадна, тэдэниие уран зохёолнуудай образуудай нүлөө доро найхан абари зан, түрэл арадтаа, түрэлхи хэлэндээ унтаршагүй дурал хүмүүжүүлхэ ёһотой. Дээдэ хэмжээнэй уран зохёолнуудые уншажа, сэдхэлээрээ мэдэржэ буряад арадайнгаа, элинсэг хулинсагайнгаа ёһонуудые,

заншалнуудыг, эсэн хургаалнуудыг гүнзгийгөөр ойлгож, бодож үзэж оршон тойронхи байдалда бэеэ абаж, ерээдүй аха наһанайнгаа ажабайдалда хэрэглэж хургаха болоно.

Тиймэһээ, гурбадахи классай литературна уншалгын программын гол зорилгонуудай нэгэн гэхэдэ, хурагшадта уран зохёолнуудыг дүүрэн хадуун абаха, сэдхэлээрээ уншаха дүршэл хүмүүжүүлгэ болоно.

Энэ программын байгуулга болон хургаха технологи хоёр гол заршамууд дээрэ үндэһэлэн зохёогдобо: художественно-эстетическэ болон литературоведческэ. Нэгэдэхинь, уран зохёол уран үгын искусство гэжэ зохёолыг бүрин бүтэн ойлгохыг хангаха, хоёрдохинь, литературна зохёол анализ хэлгэдэ комплексно хангаха, хоёрдохинь, литературна зохёол анализ хэлгэдэ комплексно хандалга элирүүлнэ.

Литературна уншалга уран зохёолшын зохёохыг замайнь онсотой танилсуулха эрилтэ табиһагүй, ажабайдалай дүршэлөө бага байна. Тийгэбэшье, бага наһанай хурагшадтай наһанай онсо хараадаа абаж, уран зохёолшын намтартай, зохёохыг замтайнь юрэнхыгөө танилсуулха ёһотой.

Литературна уншалгын хэшээлнүүдтэ бага наһанай хурагшадтай хэлэлгын дадал бүридүүлгэдэ гол анхаралаа хандуулха, тэдэнэй шухалань – уншалгын дадал хүгжөөлгэ болоно.

Нэгэдэхи класста багша тайлбарилан уншалгын методээр ажаллажа, хурагшадта бүхэли үгэнүүдээр, шангаар уншуулжа хургаһан байха. Хоёрдохи-гурбадахи класста литературна уншалгын хэшээлнүүдтэ уншалгын синтетическэ аргуудыг хэрэглэжэ, үгэнүүдыг, холбуулалнуудыг, мэдүүлэлнүүдыг гүймгэ түргэнөөр, интонационно зүбөөр уншуулха.

Уншалгын хайн дадал зохёол анализ хэлгын үедэ текстээ оло дахин бусан уншаһанай ашаар олгогдохо. Текст дабтан уншалга, аналитическэ зорилготой байха, тиймэһээ багшын табиһан асуудалнууд болон даабаринууд текстдэ хандангүй харюусахын аргагүйгөөр зохёогдоһон байха. Уншалгын дадал нарижуулха хүүгэдэй ажаябуулгын эрилтэ хэлгэһэнһээ дулдыдаха. Хэрбээ грамотада хургалгын үедэ, мүн тэрэнэй удаадахи үедэ уншалгын ябасада анхарал хандуулгаһан байгаа хаа, литературна уншалгын хэшээлнүүдтэ уншаһанаа гүйсэд ойгожо, юун гэжэ уншаһанаа мэдэрэлгэдэ шэглүүлэнхэй. Ушар тиймэһээ, зуб, гүймгэ, ойлгон уран уншалга коммуникативна зорилготой хэлэлгын шадабари олгожо автоматизирована уншалга олгохо арга болоно.

3.Программын байгуулга

Гурбадахи классай литературна уншалгын программа удаадахи бүлэгүүдһээ бүридэнэ:

1. уншаха, шагнаха зохёолнууд
2. текстээр хүдэлмэрилжээ хэлэлгын мэдэсэ болон шадабари хүгжөөлгэ
3. зохёохыг ажаябуулгын оршон байдалда сэдхэлэй мэдэрэлтэйгээр хандалгын дүршэл баяжуулга болон хүгжөөлгэ.

Уншалгын дадал хүгжөөлгэ

Зүб болон ойлгон уншалгын дадал хүгжөөлгэ. Бүхэли үгэнүүдээр уншалгын дадал удаадахи аргуудаар бэелүүлхэ: бүхэли үгөөр нэгэ жэгдээр уншалгыг тодхолго; хэлэлгэ хүгжөөлгын хорилгонуудыг үнгэргэлгэ.

Уран хайхан уншалга, уран хурса хэлэлгэ хүгжөөлгэ болон орфоэпическэ уншалга бүридүүлгэ

Шангаар уншалга – ондоо хүнэй дуулахаар уншалга, харин шэмээгүй аман соогоо уншалга – өөртэ уншалга гэжэ хурагшадта ойлгуулха. Тиймэһээ хурагшадтыг уран гоёор уншажа хурагыг эрмэлзүүлхэ.

Абяануудыг эли тодоор зүбоор үгүүлүүлжэ хургахын тула зорюута упражненинүүдыг үнгэргэжэ хэлэлгын аппарат хүгжөөлгэ, аялган болон хашанган абяануудыг эли тодоор хурсаар үгүүлэлгын шадабари бэхижүүлхэ. Угэнүүдыг орфоэпическэ зүбоор үгүүлүүлжэ хургаха; хэлэлгын темп хүгжөөхэ, хоолойгоо аалин хула болгожо байгаад, түргэнөөр, удаанаар уншаха дадал хүгжөөхэ.

Уран хайхан уншалгада бэлдэхэ шадабарийн эхин шата олгохо, гүйсэдхэхэ зорилго бэелүүлжэ хургаха.

Уншалгын дадал бүрилдэлгын хэмжээндэ табигдаха эрилтэнүүд

Бүхэли үгэнүүдые зүбоор, удхыень ойгожо, нэгэ жэгдээр, тогтон торонгуй уншахааа гадна грамматическа паузануудыень зуб хэрэглэжэ, юрэ хоорэһэн, асууһан, шангадхаһан аянгатайгаар мэдүүлэлнүүдые уншаха. Абяагуйгоор аман соогоо уншалгын дадал олгогдохо. Нурагшад багшын табиһан асуудалда харюусажа шадахааа гадна текст сооһоо асуудалай харюу болохоор мэдүүлэлнүүдые, бүлэгүүдые илгажа шадаха. Танил бэшэ текст уншалгын темп минута соо 40-50 үгэһоо үсоон байха ёһогуй.

Текстээр хүдэлхэ шадабари хүмүүжүүлгэ

Текстын удхаар асуудалнуудта харюу үгэхэ, харюугаа баримталан текст сооһоо мэдүүлэлнүүдые туубэрилэн олохо уншаһанаа сэгнэжэ шадаха. Үгтэһэн зурагуудаар текстын удхыень хэргээн хоорэжэ шадаха. Сюжедыень алдангуй багахан зохёол хоорэжэ шадаха. Ном соо үгтэһэн иллюстрацида зохёолсооһоо таараха хэһэг олохо шадаха, удхыень тайлбарилан оорынгоо үгоор хэлэжэ шадаха. Уран зохёол соо хэрэглэгдэһэн авторой үгэнүүдтэ анхарал хүмүүжүүлхэ.

Нуралсалай номоор хүдэлхэ шадабаринуудтай болохо: номой гаршагтай танилсаха; гаршаг сооһоо хэрэгтэй зохёолой нэрыень олохо шадаха; ном соо үгтэһэн даабаринуудтай, асуудалнуудтай ажаллажа нураха.

Нурагшадай зохёохы шадабари хүгжоолгэ болон эстетическэ хадуун абалгын дүршэл баяжуулга.

Оршон тойронхи байдалые эстетическэ зүбоор ойлгон абалга. Эскурси үнгэргэжэ жэлэй дүрбэн сагта байгаалиин байдалые, амитадай аяг зам ажаглуулжа нурагшадта ажаמידаралай дуй дүршэл олгохо, оорынгоо сэдхэлэй байдалда тааруулан уран зохёол бэдэрэн олохо шадабари бүрилдүүлхэ.

Упражненинүүдай хүсоор тухайламжалха шадабари(воображение), гоё бодол(фантазия) болон оршон байдалые хадуун абаха дүршэл хүгжоолгэ.

Нурагшадай тухайлха шадабари, гоё бодол хүгжоохынь тула элдэб янзын даабаринуудые дүүргүүлхэ. Жэшээлбэл: «Эдэ юумэнүүд юунтэй адли гээшэб?» , «Раскажай али нэгэн хэһэгтэ зураг зурагты», «Геройн орондо һаа яаха байгаабта?» г.м.

Уран зохёолнуудые эстетическэ ойлгон абаха дүй дүршэл, нурагшадай зохёохы шадабари хүгжоолгэ.

Элдэб жанрай зохёолнуудые шагнаха шадабари хүгжоохэ, шагнаһан зохёолнуудайнгаа удхаар зураг зураха, эмоциональна хандасаяа харуулха, хамтын зүбшэлгэдэ хабаадаха шадабаринуудые хүгжоохэ.

Поэзиин оршондо нурагшадые хамжуулха: шүлэгүүдые шагнуулха, сээжэлдүүлхэ. Поэтическэ дуулан шагналгыё хүгжоохэ.

Уран зохёолнуудай удхаар драматизаци үнгэргэжэ, элдэб наадануудые эмхидхэжэ, үхибүүдые поэдэй, уран зурашын, шагнагшынь, гүйсэдхэгшинь рольдо оруулжа, тэдэнэй эдэбхи дээшэлүүлхэ.

Литературоведческэ нэрэ томьёонуудтай танилсуулга.

Элдэб жанрай литературна болон фольклорно зохёолнуудые танилха, илгаруулха практическа дадал олгогдо, «адлирхуу удхатай үгэнүүд», «олон удхатай үгэнүүд», «олицетворении», «зэргэсүүлгэ» гэһэн уран аргуудтай танилсуулха, зохёол соо тэдэниё олохо нураха.

Гурбадахи класста литературна уншалгаар программын эритэнуудэй карта

Бага наһанай нурагшадай литературна уншалгаар нуралсалай хэмжээ элируулэн шалгалга эмхидхэлгэ орео худэлмэри болбоно. Литературна нуралсалай хэмжээ элируулгэ мунөө уедэ тон шухала, тимэһэнэ ажал саг ургэлжэлгэ үнгэргэжэ байха хэрэгтэй. Литературна уншалгаар юу шалгаха, ямар буряад литератуын багшанарай урда эрхэ бэшэ гараад ерэнэ. Мунөө уедэ багшанар нурагшадай уншалгын шанарай хүгжэлгэдэ онсо анхаралаа хандулаад, текстээр болон номуудаар худэлмэри гэһэн шэглэлнуудые анхаралһаа алдадаг. Мунөө уедэ литературна уншалгын программануудай эрилтэнууд орео болнхой, зарим программанууд соо эдэ эрилтэнууд юрэнхыгөөр угтэнхэй, программануудай байгуулгаашыё бэе бэеһэ ондоо,

тэдэниие зэргэсэлүүлэн үзэхэншье зарим багшанарта хундэ байна. Буряад үндэһэн хургуулинуудта литературна уншалгын нэгэл программа мүнөө үедэ бии. Тэрэнэй автор педагогикын эрдэмэй доктор Д.Д. Ошоров. Тус программа литературна уншалгаар хоёрдохи программа болоно. Тиимэһээ, багша алишье программаар ажаллахадаа эндэ үнтэһэн диагностика хэрэглэжэ болохо.

Литературна уншагаар программын эрилтэнүүдэй карта табигдахадаа «Обязательный минимум содержания образования» дээрэ үндэһэлэгдэбэ. Энэ диагностическа карта соо программын бүлэгүүд оруулагдаба. Энэ шалтагаанһаан «Зохёохы ажаябуулгын оршон байдалда сэдхэлэй мэдэрэлтэйгээр хандалгын дүршэл баяжуулга болон хүгжөөлгэ» гэһэн бүлэг оруулагдабагүй. Мүн уншалгын шанар шалгалгын диагностика оруулагдабагүй, юундэб гэхэдэ багшанар энэ хүдэлмэри амжалтатай үнгэргэжэ һуранхай.

Картын байгуулга

1. Үгтэһэн материал хоёр хуби болгон бүлэглэгдэнхэй (по содержательной линии):

- Текстээр хүдэлмэри
- Номоор хүдэлмэрилгэ

2. Гол хубинууд соо жэжэ хубинууд оруулагданхай, жэшээн, «Зохёолнуудай жанраараа илгарал», «Үгэ дээрэ болон уран аргуудаар хүдэлмэрилгэ» г.м.

Энэ карта табихадаа автор гол анхаралаа бүрилдүүлхэ шадабаринуудта хандуулба. Юундэб гэхэдэ, литературна уншалгын программаар теоретическэ материал багаар хараалагданхай, программын гол шэглэл практическа ухда баримталан уншагшын шадабари, дадал бүрилдүүлхэ зорилготой.

Диагностическэ ажал һуралсалай жэл соо саг үргэлжэлжэ үнгэргэгдэжэ байха зэргэйтэ. Тиихэдэ багша өөрөө бүрилдүүлхэ шадабаринуудһаа дулдыдан даабаринуудые зохёожо байха. Саг үргэлжэлжэ үнгэргэһэн даабаринууд багшын ажалай дутуу дундунуудые элирүүлхэ арга олгохо. Доро зарим даабаринууд жэшээ болгон харуулагдаба.

*- хундэхэн хэмжээнэй даабаринууд.

Тестнүүдые табихадаа ямар нэгэн тодорхой хубиин (содержательная линия) шадабаринуудые шалгахаар табиха.

Дуургэһэн тест удаадахи шкалаагаар сэгнэхэ:

3 болон тэрэнһээ дошоо балл – доодо хэмжээн, 4-һөө 12 болотор балл – дунда хэмжээн, 13-һаа 16 болотор балл – дундын дээдэ хэмжээн, 17 балл – дээдэ хэмжээн.

Энэ сэгнэлгын шкала табихадаа тест соо гурбан даабари үгтэһэн байгаа. Нэгэдэхи даабари зуб хэбэл 10 балл абаха байгаа, тусхайлдаха 10 үгэ зураха байгаа. Тиихэдэ буру зурагдаһан үгэ бухэн – 1 бал хороогдохо. Хоёрдохи даабари соо 5 вариантһаа 2 зүбыень шэлэжэ абаха, тусхайлхада – 2 балл.

4.Һурагшадай шадабари ба хэрэглэл

Текстээр асуудалнуудта зүб харюу үгэхэ, текстд тааруулан материал зүб шэлэн абаха

- уншаһан зохёол сооһоо зүб харюуень шэлэн абаха шадабари;
- үгтэһэн текст сооһоо болоһон үйлэнүүдэй, үйлэдэгшэ нюурнуудай хэһэн үйлэ хэрэгүүдые, али нэгэн үгэ хэлэлгэ баримталһан мэдүүлэлнүүдые шэлэн абаха шадабари;
- олон ондоо мэдүүлэлнүүд сооһоо зохёолдо үгтэһэн зурагта таараха мэдүүлэл шэлэн абалга;
- уншаһан текстээр табигдаһан асуудалнууд тон зүб харюу үгэлгэ;
- болһон үйлэ хэрэгүүдэй, үйлэдэгшэ нюурнуудай хэрэгүүдые баримталан тухайламжалһан үгэнүүдые, мэдүүлэлнүүдые текст сооһоо шэлэн олохо шадабари.

Текстын түсэб

Текст (удхаарнь) хубинуудта хубаагаад, нэрэ һанаха шадабари.

Үгэ болон уран зохёолой уран аргууд дээрэ хүдэлэлгэ

Адирхуу удхатай үгэнүүд:

- Адирхуу удхатай үгэнүүдэй жэшээһанаха шадабари;
- олон үгэнүүд сооһоо адирхуу удхатай үгэнүүдые шэлэн абаха шадабари;
- текст сооһоо адирхуу удхатай үгэнүүдые олохо шадабари.

Олон удхатай үгэнүүд:

- олон удхатай үгэнүүдые текст соо тайлбарилжа шадаха.

Уран аргууд:

- текст соо уран аргуудые олохо, тэдэниие бэе бэеһэнь илгаруулжа шадабари.

Зохёолой жанрууд

(Таабаринууд, оньһон үгэнүүд, жороо үгэнүүд, онтохонууд, шүлэгүүд, расказууд):

- таабаринуудые, оньһон үгэнүүдэй, онтохонуудай тодорхойлолгонуудые бэе бэеһэнь илган элирүүлхэ шадабари;

- таабаринуудые, оньһон үгэнүүдые, онтохонуудые бэшэ зохиолнуудһаа илгаруулжа шадабари;

- таабаринуудай, оньһон үгэнүүдые байгуулгануудые тайлбарилжа шадаха шадабари;

- таабаринуудай тайлбаринуудые таабаридань тааруулжа шадаха шадабари;

- таабаринуудые, оньһон үгэнүүдые, онтохонуудые өөрөө зохиохо шадабари;

- таабаринуудые, оньһон үгэнүүдые, онтохонуудые, шүлэгүүдые, расказуудые бэе бэеһэнь практикскэ илгаруулжа шадабари.

II. Номоор хүдэлмэри

Номуудай элементнүүд:

- олон номууд сооһоо хэрэгтэй номоо олохо шадаха;

- номой нэрэ зүбөөр хэлэжэ шадаха;

- номой нэрээр тэрэнэй удхые тухаймжалжа шадабари;

- номой гол элементнүүдые нэрлэхэ болон элирүүлхэ шадабари.

Номой герой:

- «номой герой» гэхэнь ойлгосые бэшэ тодорхойлолгонууд сооһоо илгаруулжа шадаха шадабари.

Гаршаг:

- хэрэгтэй зохиол гаршагаар олохо, хэдыдэхи нюурга байһыень элирүүлхэ шадабари.

Ном шэлэн абалга

- бүлэг номуудай нэрэнүүдээр уншалгын темэ элирүүлхэ шадабари;

- библиотекэ соо номуудые шэлэн абаха шадабари;

- авторнуудые болон тэдэнэй номуудые зүбөөр элирүүлхэ шадабари.